

## Cloenda Any Jaume I

Com a Alcalde de **Lleida**, m'agrada recordar, especialment als nostres visitants, que el Rei Ramon Berenguer IV va atorgar a la Larida conquerida als sarraïns el privilegi de **ciutat lliure**, no depenent de senyor feudal sinó depenent directament del Rei. Aquesta ha estat sempre una característica de lleidatanes i lleidatans, posada de manifest en diferents moments de la nostra història. **El tarannà lleidatà és ben conegut per la seva independència i per l'estimació sentida envers la nostra ciutat.**

**El Rei Jaume I**, nascut a Montpeller, educat a Montsó, conqueridor de Mallorca, València i Múrcia, **va ser un gran lleidatà**. Com tots sabeu, va ser proclamat Rei, a l'edat de sis anys, al Castell de la Suda; on també va ser reconegut major d'edat, quatre anys més tard. En el transcurs del seu llarg regnat, seixanta-dos anys, **va tenir Lleida com una de les ciutats preferides, on hi va realitzar molts sojorns i a la qual va atorgar molts privilegis.**

Vull recordar que, segons el magnífic treball de Joaquim Miret i Sans, de l'Institut d'Estudis Catalanas: **Itinerari de Jaume I El Conqueridor (1918)**, el nostre Rei va fer, gairebé cada any del seu regnat, sojorns a Lleida, alguns de molts dies i fins i tot mesos, presència només trencada per les seves campanyes, en terres de Mallorca i de València, per engrandir el seu regne.

Com consta en el diplomatarí consultat per Miret i Sans, **Lleida és, amb Barcelona, la ciutat més visitada pel Rei Jaume**, seguides per València, Mallorca, Osca, Saragossa, Perpinyà, Girona i Mallorca; **tota una euroregió avant la lettre.**

**En aquesta extraordinària catedral en que ens trobem, vull recordar que va iniciar-se la seva construcció un any abans del naixement del Rei Jaume, i que per tant en feia set del començament de les obres quan va ser proclamat rei per les Corts**, reunides a la Suda, ben a prop nostre. El jove rei, doncs, **va veure el naixement del que és una de les millors catedrals del món, per a mi la més bella**, que sens dubte va omplir de goig el rei en veure com havia començat a aixecar-se i que va poder veure, any rere any, els progressos de la seva construcció. Fou una llàstima que no pogués assistir a la consagració d'aquest temple, feta dos anys després de la seva mort.

Pel que fa a l'estima per la nostra ciutat, el Rei Jaume li va atorgar 35 privilegis, entre els anys 1228 i 1271 del seu regnat. Justament és **a partir de l'any 1228 que la ciutat de Lleida disposa d'escut propi**. Quatre anys més tard, Lleida rep el privilegi de la Fira de Sant Miquel, que sens dubte va contribuir a reforçar-la com a Cap de la Terra Ferma, en paraules del cronista Muntaner, que no ens cansem de recordar una i altra vegada. A partir de 1261 Lleida va tenir moneda pròpia, un altra senyal inequívoc d'independència i de poder econòmic.

**Finalment, va ser l'any 1264 que Lleida rep el privilegi de Paeria, el nostre govern local des d'aquella data, que consolida el seu autogovern en els àmbits polític i econòmic, inclòs, l'ordre públic.**

Per a Lleida, com per a tota Catalunya, el regnat de Jaume I va ser l'època més brillant de la nostra història. La Corona d'Aragó era una veritable potència europea i mediterrània. **Lleida també va viure els millors moments de la seva història, gràcies al Rei que tant se l'estimava; i als reis que el van succeir en el tron, especialment Jaume II qui ens va atorgar un altre gran privilegi: l'Estudi General de Lleida.** Dos segles, el XIIIè i el XIVè, que van marcar per sempre la nostra ciutat, fent-la una part destacada de la història de Catalunya.

**La força que sempre ha tingut la persona de Jaume I ve donada, sens dubte, per la seva personalitat heroica i per la mitificació que, inevitablement, es fa del personatge heroic.** Com recull en el seu llibre Miret i Sans, Carlyle afirmava que tota societat està fundada en el culte als herois; i que la il·limitada submissió a les més altes i nobles formes humanes és la influència vivificant de la vida de la humanitat. **Jaume I compleix les més altes expectatives d'heroïcitat que els catalans mai haguéssim pogut somniar.**

**Per a lleidatanes i lleidatans Jaume I serà sempre el Rei de Lleida. Un rei heroic i mític, certament, però també un rei que sempre tocava de peus a terra a l'hora de construir, amb normes pràctiques, un país que ell anava ampliant i consolidant.**

Crec que podem aprendre d'una i altra visió de l'obra realitzada en el transcurs del seu regnat. **De fet lleidatanes i lleidatans hem estat, sempre, un xic arrauxats i, tanmateix, gent pràctica acostumada a resoldre els problemes per nosaltres mateixos.**

La celebració enguany del vuit-centè aniversari del seu naixement, ha estat una magnífica oportunitat per fer **memòria de la seva persona, del seu regnat i de l'obra que va deixar a Lleida, una part molt important de la qual, com he dit, encara perdura.**

Lleida, 11 de novembre de 2008

Àngel Ros i Domingo  
Alcalde de Lleida